

Nr 284.

Av herr **Sjö m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående inrättande av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m.

I anslutning till Kungl. Maj:ts proposition nr 184 angående inrättandet av en arbetarskyddsstyrelse och förstärkning av yrkesinspektionen m. m. få undertecknade härmed framlägga följande motion.

I propositionen föreslås inrättandet av en särskild arbetarskyddsstyrelse samt en viss utökning av personalen i den allmänna yrkesinspektionens lokala organ. Någon mera ingripande omorganisation av den allmänna yrkesinspektionen ifrågasättes däremot inte. Departementschefen anser sig inte heller kunna biträda de sakkunnigas (1938 års arbetarskyddskommitté) förslag beträffande omfattningen av förstärkning av den allmänna yrkesinspektionen.

Ehuru vi anse det i hög grad angeläget och behövt att den utökning av den allmänna yrkesinspektionens personaluppsättning, som de sakkunniga föreslagit, redan nu kunnat komma till stånd, finna vi departementschefens modifierade förslag — med hänsyn till tidsläget — vara motiverat.

På sidan 10 i propositionen meddelar departementschefen att det totala antalet inträffade olycksfall under 1947 uppgick till den skrämmande siffran av 282 000 eller icke mindre än 900 olycksfall per dag.

I omedelbar anslutning härtill anger han som en främsta förutsättning att få dessa siffror nedbringade behovet av en ökad insats i skyddsarbetet av arbetsgivare och arbetstagare. Med tillfredsställelse konstaterar han också ett tilltagande intresse och förbättrat samarbete inom näringslivet beträffande arbetarskyddsuppgifterna.

Vi dela helt departementschefens uppfattning härvidlag. Däremot anse vi, att detta ökade intresse, denna vidgade ansvarskänsla och denna stora fond av erfarenhet, som på detta område finns att tillgå hos parterna i vårt lands arbetsliv, på ett mera effektivt sätt bör och kan genom lagstiftning knytas till de samhällseliga organen.

Liksom departementschefen — av vad som framgår på sidan 45 i propositionen — finner det vara välmotiverat att bereda arbetsmarknadens parter representation i arbetarskyddets centrala ledning (arbetarskyddsstyrelsen), anse vi det vara synnerligen välmotiverat även med liknande representation i ledning för de olika distrikten inom den allmänna yrkesinspektionen.

Enligt nu gällande instruktion — och någon ändring på denna punkt är icke ifrågasatt — vilar hela ledningen av de geografiskt stora distrikten på yrkesinspektören, alltså en enda person, som också ensam har att bära ansvaret för en verksamhet, varav hundratusentals människors säkerhet till liv och lem beror.

Om varje distrikt erhåller en särskild styrelse vari arbetsmarknadens olika parter äro representerade — således även arbetsledare och tjänstemän — kommer inte bara denna dess ledar- och ansvarsställning att vidgas och fördelas, utan jämväl komma även andra fördelar att vinnas.

Genom tillsättandet av distriktsstyrelser sammansatta på nu nämnt sätt knytas till yrkesinspektionen och skyddsverksamheten representanter för det praktiska livet, vilkas erfarenhet, ansvarskänsla, initiativförmåga, bekantskap med lokala förhållanden och intima förbindelser med arbetsmarknadens intresseorganisationer komma att i långt högre grad stimulera och effektivisera samhällets verksamhet i skyddsarbetet än enbart från ett ämbetsverk i Stockholm dirigerade ämbets- och tjänstemän kunna göra.

En annan viktig förutsättning för att ett samhällsorgan på detta område skall kunna funktionera i alla avseenden tillfredsställande och utföra prestationer, som svara emot de kostnader det kräver, är att det åtnjuter sitt klientels *förtroende*.

Trots att det är lockande, skola vi inte ingå på någon kritik av den verksamhet, som tills nu bedrivits av yrkesinspektionen, utan vi nöja oss med att konstatera, att inom vidsträckta kretsar sådant förtroende saknas. Även om detta förhållande kan förklaras med att yrkesinspektionens resurser varit otillräckliga så är detta dock icke hela anledningen, ty även andra orsaker ha härvidlag medverkat. En nödvändig förutsättning för yrkesinspektionens effektivisering är, att detta förtroende återställles. Behovet därav ökar i styrka inför den nu föreslagna utbyggnaden och därmed följande kostnadsökningar för organisationen.

Ett nödvändigt förtroende för ett så viktigt samhällsorgan som yrkesinspektionen är kan enligt vårt förmenande inte på bättre sätt återvinnas och vidmakthållas än genom att giva ifrågavarande direkt intresserade medborgargrupper, som finnas i vårt lands olika delar, tillfälle till aktivt deltagande i samhällets ansträngningar för nedbringandet av antalet olycksfall och fall av yrkessjukdomar. Vi finna det desto angelägnare att medverka till åstadkommande av detta deltagande som några praktiska olägenheter eller orimliga kostnader härav inte lära kunna påvisas bliva följden.

Ur flera synpunkter vore det önskvärt med ett definitivt beslut av riksdagen redan i anslutning till behandlingen av propositionen. Men då detta detaljspörsmål, så vitt vi ha oss bekant, inte varit föremål för övervägande vare sig av de sakkunniga eller inom departementet, äro vi tveksamma om

huruvida vi redan nu skola påyrka ett sådant omedelbart beslut eller nöja oss med att föreslå att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om förslag i ärendet.

Vi förmoda emellertid och äro tacksamma för att, därest vederbörande utskott vid behandlingen av propositionen skulle finna det möjligt och lämpligt att redan nu framlägga ett i detalj utarbetat förslag i av oss angiven riktning, detta då också blir förelagt riksdagen till prövning i samband med utlåtandet över propositionen.

Under åberopande av vad som anförts få vi hemställa,

att riksdagen vid behandlingen av Kungl. Maj:ts proposition nr 184 i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte anhålla om att förslag om inrättandet av särskilda styrelser för yrkesinspektionens distrikt, vari arbetsmarknadens parter beredas representation, snarast måtte föreläggas riksdagen.

Stockholm den 1 april 1948.

<i>Anton Sjö.</i>	<i>Axel Uhlén.</i>	<i>Alfred Andersson.</i>
<i>Rud. Anderberg.</i>	<i>N. R. Rosenberg.</i>	<i>Emil Ahlkvist.</i>
<i>Sven Edin</i>	<i>A. Gillström.</i>	<i>Lage Svedberg.</i>
<i>Einar Persson.</i>	<i>Carl Eriksson.</i>	<i>Axel Leander.</i>
<i>Jon N. Jonsson.</i>	<i>Elof Hällgren.</i>	<i>Oscar Mattsson.</i>
<i>Gustaf Widner.</i>	<i>Birger Andersson.</i>	<i>Karl Damström.</i>
<i>H. Sten.</i>	<i>Karl Aug. Johanson.</i>	
